

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-506-8-193>

**ECO-INNOVATIONS AND COMPLIANCE OF METALLURGICAL
PRODUCTION – MODERN PARADIGMS OF INNOVATIVE
ACTIVITY MANAGEMENT**

**ЕКО-ІННОВАЦІЇ, КОМПЛІАНС ТА ЕКОЛОГІЧНИЙ
МЕНЕДЖМЕНТ МЕТАЛУРГІЙНОГО ВИРОБНИЦТВА –
СУЧАСНІ ПАРАДИГМИ УПРАВЛІННЯ
ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ**

Fonarova T.A.,

PhD (Economics),

*Associate Professor, Ukrainian State
University of Science and Technology,
Dnipro, Ukraine*

Фонарьова Т.А.,

к.е.н., доцент,

*Український державний
університет науки і технологій,
м. Дніпро, Україна*

Bushuiev M.B.,

PhD student,

*Ukrainian State University of Science
and Technology,
Dnipro, Ukraine*

Бушуєв М.Б.,

аспірант,

*Український державний
університет науки і технологій,
м. Дніпро, Україна*

Petrenko V.O.,

DSc (Engineering), Professor,

*Honored Worker of Science and
Technology of Ukraine, Ukrainian State
University of Science and Technology,
Dnipro, Ukraine*

Петренко В.О.,

д.т.н., професор,

*Заслужений діяч науки і техніки
України, Український державний
університет науки і технологій,
м. Дніпро, Україна*

Металургійне виробництво – складна відкрита система яка складається з таких елементів, як ресурси (матеріальні, інформаційні, управлінські), виробництво, продукція. Відкритість системи забезпечує суттєвий вплив зовнішнього середовища на діяльність металургійного підприємства. Навколишнє середовище несе як загрози, так й можливості, на які менеджмент підприємства повинен адекватно, ефективно реагувати.

Сьогодення характеризується спрямованістю України у ЄС, тому, формується дві основні парадигми управління інноваційною діяльністю, перша – впровадження еко-інновацій, як головний тренд розвитку металургії, а друга – відповідність вимогам ринку, державним та

міжнародним стандартам й внутрішнім стандартам виробництва, як запорука ефективності роботи металургійного підприємства та його конкурентоспроможності.

Програма Горизонт Європи один із складників довгострокової багаторічної фінансової програми ЄС – є рамковою програмою ЄС з досліджень та інновацій. Програма складається з трьох напрямів, кожен з яких розбивається на певні кластери. Так, напрям II – Глобальні виклики та європейська промислова конкурентоспроможність має шість кластерів, саме 4 кластер присвячений цифровізації та промисловості. Візією кластеру є розвиток конкурентоспроможних та безпечних технологій для Європейської промисловості з метою глобального лідерства у ключових секторах, сприяння відповідальному виробництву і споживанню для збереження планети та максимізації переваг для всіх верств суспільства в соціальному, економічному та територіальному розмаїтті Європи [1].

Таким чином, вітчизняні металургійні підприємства мають шанс отримати фінансування здійснюючи еко-інновації та створюючи програми комплаєнсу, які забезпечують відповідність всім європейським та внутрішнім стандартам екологічної безпеки. Це можливо здійснити шляхом: збільшення інвестицій у розвиток людського капіталу та в передові дослідження, що зумовлює поєднання виробництва та науки; підтримки інноваційних проєктів; вироблення стратегій екологічної комплаєнс-безпеки.

Вплив антропогенних факторів на зміну клімату нажаль має глобальний характер та вимагає скоординованих дій міжнародної спільноти задля пом'якшення впливу діяльності людства на навколишнє природне середовище.

Ефективне запобігання зміни клімату потребує інтегрованого підходу на всіх рівнях людської діяльності. Воно має включати ефективне управління, розвиток екологічних інновацій, залучення інвестицій, модернізацію інфраструктури, зміну стилю життя та поведінки людей. Дуже важливим є політичний фактор, що має реалізовуватися на міжнародному, національному та регіональному рівнях, забезпечуючи підтримку технологічного розвитку. В металургії створення еко-інновацій відбувається за декількома концепціями. Так в минулому застосовувалась концепція розсіювання викидів у атмосфері, спрямоване на зменшення концентрації шкідливих речовин. Суттєвим недоліком такої концепції є те, що вона стосується кінцевого етапу виробництва, та не тягне суттєвих змін існуючих виробничих технологій, бо вилучаються вже сформовані забруднення в процесі виробництва [2].

Отже, інноваційним проривом безумовно є створення еко-інновацій, які запобігають утворенню шкідливих викидів замість боротьби із викидами, що вже утворилися. Це потребує й нових концепцій з управління металургійним виробництвом, такими як Система Екологічного менеджменту (Environmental Management System – EMS). На рис. 1 схематично показано напрями удосконалення інноваційної діяльності металургійного підприємства враховуючи еко-інновації, покращення інформаційних ресурсів завдяки цифровізації, комплаєнсу та екологічного менеджменту.

Новий підхід, зображений на рис. 1, може бути використано при розробці стратегії управління підприємством щодо підвищення рівня його промислової безпеки, охорони праці та навколишнього середовища. Досягнення екологічної ефективності є одним з головних результатів удосконалення інноваційної діяльності металургійного підприємства. Цей результат повинен оцінюватися на основі проведення аудитів вимірювання, та аналізу. Переваги нового підходу: корпоративний захист навколишнього середовища, мінімізація ризиків потенційних небезпек, прозорість управління, покращення процедур та процесів, мотивація співробітників, довіра серед клієнтів та партнерів, покращення іміджу у суспільстві, унікальна перевага перед конкурентами.

Рис. 1. Напрями удосконалення інноваційної діяльності металургійного підприємства на основі еко-інновацій, цифровізації, комплаєнсу та екологічного менеджменту (розробка авторів)

Перелік використаних джерел

1 Офіс Горизонт Європа в Україні. Матеріали офіційного сайту:
<https://horizon-europe.org.ua/uk/structure/pillars/p-2/c-5/>

2 Шатоха В.І. Сталій розвиток чорної металургії: Монографія.
Дніпропетровськ: «Дріант», 2015. 184 с.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-506-8-194>

**FORMATION OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF LAND USE
IN AGRICULTURAL ENTERPRISES AS A CONDITION FOR THE
REVITALIZATION OF THE DNIPRO BASIN AND RESERVOIRS**

**ФОРМУВАННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ
В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВА
ЯК УМОВА РЕВІТАЛІЗАЦІЇ БАСЕЙНУ І ВОДОСХОВИЩ ДНІПРА**

Shara S.Yu.,

*PhD student, Assistant,
National University "Yuri Kondratyuk
Poltava Polytechnic",
Poltava, Ukraine*

Шара С.Ю.,

*аспірантка, асистентка,
Національний університет
«Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»,
м. Полтава, Україна*

В умовах приватизації земель сільськогосподарського призначення шляхом пайової соціалізації на безоплатній основі, відношення господаря і сталого землекористування у землевласників не відродилося.

У діях і орендодавців і орендарів сільськогосподарських земель переважає економічний опортунізм, де економічні агенти земельних відносин ігнорують механізми збереження і охорони земель підкоряючи землевпорядкування цілям ефективного прибуткового господарювання, часто за рахунок споживання природної родючості та погіршення екологічного середовища не тільки ґрунтового, а і водного.

Так, на Полтавщині за останні десять років вміст нітратів у верхніх водних горизонтах (колодязях) виріс у 10 разів.

Орендодавці, не зважаючи на охорону земель, вимагають збільшення орендної плати, а орендарі інтенсифікації рослинництва за рахунок